

U s n e s e n í

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Jaromíra Klepše a JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila v právní věci

- Žalobce:**
1. Kapitán Mgr. **T. D.**
xxx, xxx
 2. Rotný **T. Č.**
xxx, xxx
 3. Rotný **J. Ch.**
xxx, xxx
 4. Četař **M. K.**
xxx
 5. Svobodník **P. Š.**
xxx, xxx

všichni zastoupeni doc. JUDr. Zdeněk Koudelka, Ph.D., advokát
se sídlem Optátova 46, 637 00 Brno

proti

žalovanému: Ministerstvo obrany
Tychonova 1, 160 01 Praha

v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením žalovaného, který spočívá v bodu 3 Nařízení Náčelníka generálního štábu z 21. 12. 2021, MO 386968/2021-1457, a v Nařízení Velitele vzdušných sil z 28. 12. 2021, MO 393522/2021-3031

takto:

- I.** Žaloba **se odmítá.**
- II.** Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III.** Městský soud **vrací** žalobcům soudní poplatky za žalobu a za návrh na předběžné opatření ve výši **3.000 Kč** každému ze žalobců. Částka v celkové výši **5 x 3000 Kč** bude žalobcům vrácena k rukám jejich právního zástupce doc. JUDr. Zdeňka Koudelky, advokáta do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění

I. Žaloba a vyjádření žalovaného

1. Žalobci jsou vojáci z povolání Armády ČR. Zařazeni jsou jako vojenští letištní hasiči ve vojenském útvaru xxx, v rámci xx základny vrtulníkového letectva. Žalobci nejsou očkováni proti nemoci COVID-19 a nemají potvrzení o prodělání této nemoci.

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavlína Fílová.

2. Žalobci se žalobou podle § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) domáhají ochrany před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením žalovaného správního orgánu.
3. Žalobci tvrdí, že je žalovaný nutí Sdělením hlavní hygieničky Ministerstva obrany z 15. 12. 2021, MO 375883/2021-1457 k očkovaní proti nemoci COVID-19 podle vyhlášky č. 537/2006 Sb., o očkovaní proti infekčním nemocem ve znění vyhlášky č. 466/2021 Sb. (dále jen „*vyhláška*“).
4. Očkovaní je dále vynucováno pokynem k očkovaní - nařízením náčelníka generálního štábu z 21. 12. 2021 a nařízením velitele vzdušných sil z 28. 12. 2021. Ve vztahu k těmto nařízením žalobci sami uvedli, že ta směřují k jejich velitelům, kterým je těmito nařízením uloženo, že musí nařídít neočkovaným vojákům očkovaní. Žalobci tvrdí, že na základě těchto aktů jsou rozkazy a pokyny k očkovaní žalobcům dávány jejich nadřízenými a je jim dokonce vyhrožováno trestním stíháním či kázeňským postihem při nesplnění očkovaní pro odmítnutí splnění rozkazu. K první dávce jsou nuceni již v měsíci lednu 2022. Za absenci povinného zvláštního očkovaní hrozí žalobcům správní pokuta podle zákona o ochraně veřejného zdraví a pro absenci očkovaní již před a při podání žaloby postihuje žalovaný žalobce omezením ve službě dle mimořádného opatření hlavní hygieničky z 15. 11. 2021, MO 334374/2021-1457. Žalobci jsou jako neočkovaní postiženi i tím, že nesmí jíst společně s ostatními v jídelně. Tvrdí, že jako neočkovaným jim nebyly přiznány či byly sníženy celoroční odměny ve srovnání s očkovanými, přestože svou práci plnili bezchybně. Jde o diskriminační přístup za účelem donucení k očkovaní.
5. Žalobci současně s žalobou navrhli vydání předběžného opatření s tvrzením, že zásah je aktuální a hrozí jim vážná újma. Žalobcům dle jejich tvrzení hrozí zejména újma:
 - a) zdravotního postižení – žalobci uvedli, že Ministerstvo zdravotnictví samo v právním předpise – v příloze vyhlášky Ministerstva zdravotnictví č. 483/2021 Sb., o následcích povinného očkovaní uvádí tyto možné nežádoucí účinky očkovaní na COVID-19: *anafylaktický šok, myokarditida, tromboembolie, imunitní trombocytopenie, syndrom kapilárního úniku*.
 - b) služebního postihu ve formě omezení vojenského výcviku a zaměstnání, odepřením či snížením odměn. Již dnes je jim jako neočkovaným odepřeno vykonávat plně činnost ve služebním poměru, byť jsou ochotni se testovat a jsou zdraví, protože podle čl. I bodu 1 písm. b), bodu 2. písm. b), bodu 3, bodu 4 písm. a) a bodu 5 písm. a) mimořádného opatření hlavní hygieničky Ministerstva obrany z 15. 11. 2021 jsou vojenská příprava, vojenské zaměstnání a sportovní příprava s fyzickou přítomností vojáků omezeny jen na osoby očkované proti covidu či osoby, které COVID-19 prodělaly. To přestože dochází podle čl. I bodu 6 a 7 opatření k testování osob, kterému jsou zdraví žalobci ochotní se podrobit.
6. Žalovaný se vyjádřil k návrhu na předběžné opatření v původní podobě. Uvedl, že svým sdělením nenutí žalované k očkovaní, neboť se jedná pouze o informativní sdělení, ve kterém je uvedeno, že dnem 11. 12. 2021 nabyla účinnosti vyhláška č. 466/2021 Sb., kterou se mění vyhláška 537/2006 Sb., o očkovaní proti infekčním nemocem ve znění pozdějších předpisů.
7. Dále uvedl, že z ustanovení § 69 odst. 1 písm. b) a i) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví vyplývá, že mimořádným opatřením lze zakázat či omezit styk fyzických osob, cestování a další kulturně společenské činnosti včetně další určité činnosti k likvidaci epidemie nebo nebezpečí jejího vzniku. Mimořádné opatření je s výše uvedenými zákonnými ustanoveními zcela v souladu.
8. Mimořádným opatřením pak žalovaný po žalobcích nevynucuje povinnost očkovaní proti onemocnění COVID-19, pouze v důsledku pandemie nemoci COVID-19 nařizuje omezit vojenskou přípravu, tedy i vojenský výcvik.
9. Dále žalovaný uvedl, že nařízení Náčelníka Generálního štábu a Velitele vzdušných sil jsou jen pokynem jednotlivým složkám Armády České republiky resp. velitelům jednotlivých útvarů. Nedochází jimi k přímému zásahu do práv žalobců. Žalobci také neprokazují, že tvrzená újma žalobcům hrozí v důsledku žalovaným vydaným sdělením, mimořádným opatřením, nařízením Náčelníka generálního štábu a Velitele vzdušných sil, že když se očkovaní nepodrobí, hrozí jim

újma ve formě odepření či snížení odměn, a že jim hrozí újma ve formě vážných následků na jejich kvalifikaci, včetně významně menšího platu.

10. Dále žalovaný uvedl, že sdělení, mimořádné opatření, nařízení Náčelníka generálního štábu a Velitele vzdušných sil byly vydávány ve veřejném zájmu v souvislosti se zabezpečením činnosti rezortu ministerstva obrany v době, kdy v České republice přetrvávala (a stále přetrvává) závažná epidemická situace v souvislosti s šířením onemocnění COVID-19, přičemž v počátcích roku 2022 bylo očekáváno její zhoršení z důvodu šířící se varianty omikron. Žalovaný je názoru, že kvůli včas nastaveným protiepidemickým opatřením lze zamezit nekontrolovatelnému rozšíření onemocnění COVID-19 mezi zaměstnanci rezortu ministerstva obrany a minimalizovat tak počet osob s nařízeným karanténním opatřením a nařízenou izolací, aby se zabránilo omezení při plnění úkolů a udržela se akceschopnost rezortu ministerstva obrany tak, jak předpokládá ustanovení § 9 zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů - kdy základním úkolem ozbrojených sil je připravovat se k obraně České republiky a bránit ji proti vnějšímu napadení, a dále plnění úkolů, které vyplývají z mezinárodních smluvních závazků České republiky o společné obraně proti napadení. V návaznosti na uvedené a též s ohledem na vyžadované použití Armády České republiky je neméně podstatné zajištění schopnosti rezortu reagovat na požadavky dle ustanovení § 14 zákona o ozbrojených silách, Vojenské kanceláře prezidenta republiky dle § 26 a Hradní strážě dle § 28 téhož zákona.
11. Žalovaný podotkl, že dne 21. 1. 2022 Ministerstvo zdravotnictví České republiky odeslalo do pracovních komisí Legislativní rady vlády návrh vyhlášky, kterou se pravidelně i zvláštní očkování proti nemoci COVID-19 ruší.

II. Další postup soudu a stran sporu

12. Městský soud shledal, že žaloba v té podobě, v jaké byla soudu předložena, vykazuje vady bránící jejímu meritornímu projednání. Vyzval proto žalobce dne 24. 1. 2022, pod č. j. 10 A 6/2022- 52, aby
- I. sdělili, zda trvají na podané žalobě
 - II. vymezili, v jakém konkrétním postupu či úkonu správního orgánu spatřují nezákonný zásah, tj.
 - a) identifikovali konkrétní pokyny či jiné donucující úkony, kterými byli (jsou) přímo nuceni k očkování proti onemocnění Covid-19 a specifikovali, v čem tyto úkony spočívaly, kdy k nim došlo a kdo je jejich původcem,
 - b) upřesnili, zda se domáhají ochrany pouze před donucováním k očkování proti onemocnění Covid-19, nebo i proti omezování neočkovaných vojáků ve služební přípravě a výcviku a v tomto směru případně označili konkrétní úkon (úkony), kterými byli ze služební přípravy a výcviku vyloučeni a specifikovali, v čem tyto úkony spočívaly, kdy k nim došlo a kdo je jejich původcem,

a dále aby odpovídajícím způsobem upravili rovněž návrh výroku rozsudku (popřípadě i žalobní typ).
 - III. v návaznosti na úpravu žalobních tvrzení a žalobního petitu upravili též návrh na vydání předběžného opatření
13. Žalobci soudu téhož dne sdělili, že přestože vláda 19. 1. 2022 rozhodla o zrušení povinného očkování, situace žalobců se nezměnila a stále jsou nuceni k očkování první dávkou ještě v lednu 2022. Medializované rozhodnutí vlády je politickým rozhodnutím, zatím nebyla vydána vyhláška Ministerstva zdravotnictví právně rušící povinnost očkování proti COVID-19 u vojáků novelizací vyhlášky č. 537/2006 Sb., o povinném očkování. Nadřízený velitel jim sdělil, že mají nařízení velitele vzdušných sil považovat za rozkaz a byli seznámeni s tímto nařízením s tím, že první dávku očkování musí absolvovat v lednu 2022. Uvedli, že to, že nařízení mají brát jako rozkaz, bylo však jen neformálním ústním prohlášením velitele.
14. Dále uvedli, že vůči jiným žalobcům, kterým již Městský soud v Praze vyhověl a vydal předběžné opatření 17. 1. 2022, 3A 1/2022–63, byly předtím uloženy jmenovitě rozkazy k první dávce očkování na 26. 1. 2022 jejich přímo nadřízeným velitelem letky, které bylo zaznamenáno v knize rozkazů. Po vydání předběžného opatření tyto rozkazy velitel zrušil. Uvedli, že sdělení hlavní

hygieničky Ministerstva obrany z 15. 12. 2021, MO 375883/2021-1457, je vůči vojákům prezentováno jako závazné spolu s nařízením náčelníka generálního štábu a nařízením velitele vzdušných k provedení očkování a jsou zastrašováni případným kázeňským či dokonce trestním postihem.

15. Žalobci svou žalobou tedy brojí již jen proti samotné povinnosti se očkovat. Jako závazné pokyny, které je nutí k očkování, označili žalobci zejména
 - Nařízení Náčelníka generálního štábu z 21. 12. 2021, MO 386968/2021-1457, zejména bod 3
 - Nařízení Velitele vzdušných sil z 28. 12. 2021, MO 393522/2021-3031
16. Ve smyslu uvedeného upravili žalobci rovněž petit žaloby. Domáhají se, aby soud žalovanému (tj. ministerstvu obrany), zakázal, aby žalobcům dával pokyny k očkování proti nemoci COVID-19, zejména aby vůči nim uplatňoval bod 3 Nařízení náčelníka generálního štábu z 21. 12. 2021, MO 386968/2021-1457, a Nařízení velitele vzdušných sil z 28. 12. 2021, MO 393522/2021-3031.
17. Žalovaný se k upravenému návrhu žaloby a předběžného opatření vyjádřil dne 28. 1. 2022. V zásadě setrval na postoji, který vyložil soud výše. Uvedl, že primárním předpokladem úspěchu v předmětné věci je dle ustanovení § 85 s. ř. s., to, že žalobce se nejprve musí před podáním zásahové žaloby pokusit o ochranu uvnitř veřejné správy, pokud mu to příslušné předpisy umožní, jinak je žaloba nepřijatelná. Prostředky ochrany uvnitř veřejné správy jsou v tomto případě žádost a stížnost vojáka podle ustanovení § 153 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, avšak žalobci tyto prostředky nevyužili. Jakmile Ministerstvo zdravotnictví vydá nové znění vyhlášky č. 537/2006 Sb., o očkování proti infekčním nemocem, ve které již nebude zahrnuta povinnost očkování proti nemoci COVID-19 pro vojáky z povolání, tak žalovaný bezodkladně zruší veškeré své vnitřní předpisy, které byly vydané právě v souvislosti s ustanovením § 10a odst. 1 písm. h) vyhlášky č. 537/2006 Sb., o očkování proti infekčním nemocem ve znění pozdějších předpisů. O tomto bude soud a právní zástupce žalobců neprodleně informován.

IV. Posouzení věci Městským soudem v Praze

18. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může ovšem soud poskytnout jen tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byť jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (k tomu viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2008, č. j. 2 Aps 1/2005 - 65, č. 603/2005 Sb. NSS).
19. Žalobci se domáhají ochrany před zásahem spočívajícím ve vynucování očkování proti COVID-19. Jako původce tohoto zásahu označují žalovaného – ministerstvo obrany, který má dle jejich tvrzení vůči nim vynucovat očkování prostřednictvím Nařízení Náčelníka generálního štábu a Nařízení Velitele vzdušných sil. Žalobci nijak neprokazují, že by jim byly závazné rozkazy k očkování vydány jejich veliteli, popř. že by jim byly vůbec vydávány přímé rozkazy ke splnění očkovací povinnosti dle vyhlášky. Sami připouštějí, že jsou jim pokyny ze strany velitelů vydávány jen neformálně s tím, že jim je toliko sdělováno, že závazné jsou pro ně obě Nařízení.
20. Městský soud předesílá, že sama formálnost resp. neformálnost pokynu není pro posouzení jeho zákonnosti rozhodující. Soud považuje za potřebné žalobce upozornit, že zásahová žaloba je koncipována tak, že umožňuje soudům poskytovat ochranu pouze vůči konkrétnímu (specifikovanému) úkonu, v němž žalobce spatřuje nezákonný zásah, přičemž tento úkon - zásah směřuje přímo vůči žalobci. Jestliže žalobci tvrdí, že byl vydán nějaký neformální úkon, až už ve formě ústního příkazu či rozkazu, je nutno tento úkon specifikovat (datem, místem vydání, kdo jej vydal). Uvedené platí i pro tvrzení žalobců, že jsou nuceni k v této době nepovinnému očkování formou řady různých zásadních znevýhodnění (oddělené stravování, snížení celoroční odměny ve srovnání s očkovánými, očkování coby podmínkou účasti ve výcviku atp.). I tato znevýhodnění mohou obecně vzato představovat zásah a v případě vynucování nepovinného očkování dokonce nezákonný zásah. Aby soud však mohl poskytnout ochranu žalobcům před potenciálně nezákonným zásahem je nutno takový úkon přesně specifikovat, aby soud mohl jeho zákonnost přezkoumat.
21. Obsah dotčených částí nařízení je následující.
22. V případě Nařízení Náčelníka generálního štábu Armády České republiky ze dne 21. 12. 2021, č. j. MO 386968/2021-1457 je k zabezpečení splnění stanoveného úkolu náčelníkem nařízeno:

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavlína Fílová.

- zástupci náčelníka Generálního štábu-inspektoru AČR, ředitelce kanceláře náčelníka Generálního štábu, řediteli Ředitelství speciálních sil Ministerstva obrany, Finanční správy Armády České republiky, Agentury personalistiky Armády České republiky, Ředitelství zahraničních aktivit, Centra ochrany proti zbraním hromadného ničení, Mnohonárodního centra pro koordinaci logistiky, sekce plánování schopností Ministerstva obrany, sekce rozvoje sil Ministerstva obrany, sekce zpravodajského zabezpečení AČR Ministerstva obrany, sekce logistiky Ministerstva obrany, sekce komunikačních a informačních systémů Ministerstva obrany, sekce vojenského zdravotnictví Ministerstva obrany, velitelé Velitelství pro operace, pozemních sil, Velitelství teritoria, vzdušných sil, Velitelství kybernetických sil a informačních operací, Velitelství výcviku-Vojenské akademie a Posádkového velitelství Praha
 - o zabezpečit seznámení všech povinně očkováných zaměstnanců s povinností se podrobit očkování podle vyhlášky u všech organizačních celků ve své podřízenosti;
 - o nařídít neočkovaným vojákům z povolání ve své podřízenosti podrobit se očkování ve zdravotnickém zařízení vojenského poskytovatele služeb, v jehož spádu je organizační celek dislokován nebo který daný organizační celek zabezpečuje. V odůvodněných případech umožnit podrobení se očkování na jiných očkovacích místech (zejména v případech dlouhodobé služební neschopnosti či při mimořádném stanovení jiného místa výkonu služby);
 - zabezpečit u všech organizačních celků ve své podřízenosti vyslání povinně očkováných zaměstnanců s nesplněnou povinností podrobit se očkování k provedení očkování první dávkou; Termín: nejpozději do 31. ledna 2022
23. V případě Nařízení velitele vzdušných sil ze dne 28. 12. 2021, č. j. MO 393522/2021-3031 je relevantní část, v níž velitel k zabezpečení splnění stanoveného úkolu nařizuje:
- *„zabezpečit seznámení všech povinně očkováných zaměstnanců ve vaší podřízenosti s povinností se podrobit očkování podle vyhlášky;*
 - *nařídít neočkovaným vojákům z povolání ve vaší podřízenosti podrobit se očkování ve zdravotnickém zařízení vojenského poskytovatele služeb, v jehož spádu je organizační celek dislokován nebo který daný organizační celek zabezpečuje. V odůvodněných případech umožnit podrobení se očkování na jiných očkovacích místech (zejména v případech dlouhodobé služební neschopnosti či při mimořádném stanovení jiného místa výkonu služby);*
 - *zabezpečit vyslání povinně očkováných zaměstnanců s nesplněnou povinností podrobit se očkování k provedení očkování první dávkou – termín do 31. 1. 2022“.*
24. Z obou těchto nařízení vyplývá, že rozkazy nesměřují přímo vůči žalobcům, ale vůči jejich velitelům. Jejich právním účinkem je toliko nařízení, aby jednotliví velitelé podřízených útvarů zabezpečili a nařídili jim podřízeným vojákům z povolání podrobit se očkování proti COVID-19. Tato nařízení sama o sobě přímo nenařizují povinné očkování vojáků a vyžadují další provedení (konkretizaci); tím méně pak stanovují konkrétní povinnost (tj. místo a čas), kdy se mají jednotliví vojáci či vojáci konkrétního útvaru k očkování dostavit. Nařízení se proto sama o sobě bez jejich dalšího provedení (konkretizace) ze strany podřízených velitelů dotčených vojáků (žalobců) přímo nedotýkají, a proto ve své podstatě nezasahují ani do práv a povinností žalobců.
25. Dle Nařízení řídicí velitelé mají přistoupit k zabezpečení plnění nařízení. K zabezpečení služebního úkolu musí uplatnit vůči podřízeným ve služebním poměru rozkazy a to v pozici velitele a služebního orgánu (srov. § 2 odst. 2 zákona o vojácích z povolání). Platí přitom, že rozkazy služebních orgánů jsou vydány v subordinačním postavení vůči podřízeným vojákům a zásadně je voják povinen rozkazy nadřízeného splnit /§ 48 odst. 1 písm. a) a odst. 3 zákona o vojácích z povolání/. Pokud by rozkaz nadřízeného měl skutečně mít povahu zásahu, pokynu nebo

donucení do právní sféry žalobců, není pak toto jednání přičitatelné žalovanému, neboť ten není tím služebním orgánem, který „donucující“ rozkaz vydal.

26. O konkrétním a přímém zásahu lze teoreticky hovořit jen ve vztahu k těm závazným úkonům, které jsou určeny přímo žalobcům (individuálně či společně s dalšími kolegy). Teprve tyto úkony mohou potenciálně představovat nezákonný akt spadající pod některý ze žalobních typů ve správním soudnictví. Tak tomu bylo a (to je rozdílná situace oproti nynější věci) v řízení vedeném u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 3A 1/2022, kde žalobci doložili, že jim bylo očkování rozkázáno konkrétně ze strany velitelů - těmi rozkazy byla provedena (a dle tvrzení žalobců v nynější věci i později zrušena) dotčená nařízení.
27. Na projednávané věci by oproti věci sp. zn. 3A 1/2022 nic neměnilo, pokud by pokyn k očkování byl dán neformálně, pokud by jeho zadání žalobci byli schopni prokázat. Žalobci však ani plausibilně netvrdí (a poté ani neprokazují), že by někdo z velitelů vůči nim tato nařízení skutečně plnil (např. kdy, v jaké situaci, za jakých okolností, čím tento pokyn mohou prokázat), a proto že by i oni v rámci svého postavení vojáků z povolání tyto rozkazy byli proto nuceni plnit se všemi důsledky, které by případné odmítnutí rozkazu mělo znamenat.
28. Z pohledu soudu tak není vůbec zřejmé, v čem konkrétně měly ony pokyny spočívat – samotné sdělení, aby žalobci brali nařízení jako rozkaz je z tohoto pohledu značně neurčité, jelikož toto nařízení vojákům žádné povinnosti přímo nestanovuje (viz výše). Stejně tak není zřejmé, jestli mělo jít o jediný pokyn či takových pokynů bylo víc, resp. jsou opakovány. Není rovněž jasné, který velitel tak měl učinit (xx. základna vrtulníkového letectva má letek více; viz xxx). Především pak není zřejmé, kdy k tomuto (těmto) pokynu(ům) došlo a zejména z ničeho nevyplývá, že žalobcům měl být sdělen skutečně závazný pokyn k dostavení se k očkování. Tím se nynější věc z pohledu projednatelnosti ve správním soudnictví zásadním způsobem odlišuje od situace řešené v řízení vedeném u zdejšího soudu pod sp. zn. 3A 1/2022, kde žalobci doložili, že jim bylo očkování přikázáno konkrétně ze strany velitelů, a to i se stanovením konkrétního dne (26. 1. 2022), kdy se mají k očkování dostavit s tím, že tyto rozkazy/pokyny byly později zrušeny.
29. Městský soud je proto názoru, že těmito nařízeními žalobci nebyli přímo nuceni k očkování proti COVID-19 (žalovaný zároveň nemohl být původcem zásahu spočívajícím v nucení k očkování vydáním těchto nařízení). Z pohledu soudu lze proto *a priori* vyloučit naplnění 5. (a společně s tím i 1.) podmínky nezbytné pro závěr o nezákonnosti zásahu, jak byly předestřeny výše. Soud proto přistoupil k odmítnutí žaloby podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a to pro chybějící podmínku řízení spočívající v přípustitelném tvrzení nezákonného zásahu (viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2017, č. j. 7 As 155/2015-160, č. 3687/2018 Sb. NSS; tento rozsudek byl sice později Ústavním soudem zrušen, nicméně důvod zrušení se těchto závěrů nijak nedotýkal).
30. Soud připomíná, že jednoznačné a dostatečně individualizované vymezení předmětu řízení má význam např. z hlediska určení původce zásahu (vč. určení místní příslušnosti soudu) a vůbec vykonatelnosti pozdějšího výroku rozhodnutí soudu, vč. určení povahy zásahu jako trvajících či ukončeného (jednorázového). Soud nemůže rozhodovat o zákonnosti konkrétního pokynu, jestliže jej nemůže jednoznačně odlišit od jiného jednání správního orgánu (zde velitele). Do hry zde potom logicky vstupuje i problematika překážky *rei iudicatae*. Vymezení předmětu řízení má samozřejmě význam i z hlediska výše poplatkové povinnosti, obecně pak i např. z hlediska včasnosti žaloby a konkrétnosti a vynutitelnosti rozhodnutí o předběžném opatření.
31. Pokud jde o povahu Sdělení hlavní hygieničky Ministerstva obrany z 15. 12. 2021, MO 375883/2021-1457, to taktéž nelze považovat za závazný donucující akt, jenž by nutil vojáky z povolání k podstoupení očkování, kdy toliko zprostředkovaně sděluje povinnost vzniklou již (a pouze) na základě vyhlášky, kterou samo dále závazně nekonkretizuje. Hlavní hygienička zde jen vysvětluje nově zavedenou očkovací povinnost u vojáků z povolání a odkazuje na vyhlášku a pravidla Ministerstva zdravotnictví, resp. doporučení Evropské komise k očkovacímu schématu. Ze Sdělení tak žalobcům nevznikají žádné nové povinnosti ani jim není očkovací povinnost Sdělením autoritativně ukládána. Z povahy věci tak žalobci nemohli být na svých právech zkráceni

samotným Sdělením, ale toliko novelizací vyhlášky. Žalovaný nemohl být z téhož důvodu původcem zásahu, neboť Sdělením fakticky jen informoval o konkrétních povinnostech stanovených vyhláškou.

32. Městský soud shrnuje, že nařízení obou velitelů nesměřují přímo vůči žalobcům, ale vůči jejich velitelům. Již výše pak bylo uvedeno, že bez alespoň konkrétních tvrzení o tom, že na základě těchto nařízení bylo žalobcům ze stran jejich velitelů očkování fakticky nařízeno (byť by tak bylo učiněno neformálně) nelze pak dovozovat, že by byli žalobci nuceni se očkovat proti COVID-19, a že by těmito pokyny byli fakticky zasaženi ve svých právech.
33. Žalobci domáhající se nynější podobou žalobu obrany toliko proti nařízením náčelníka generálního štábu a velitele vzdušných sil, příp. Sdělením hlavní hygieničky Ministerstva obrany z 15. 12. 2021 tedy nebyli zasaženi úkony žalovaného, které by ze své podstaty mohly být zásahem do práv a povinností žalobců, pokynem nebo jejich donucením podle § 82 s. ř. s.
34. Žaloba proti všem těmto aktům služebních orgánů nesplňuje podmínky řízení a městský soud ji proto odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Vzhledem k tomu, že žalobu ve věci soud odmítl, nerozhodoval již o akcesorickém návrhu žalobců na vydání předběžného opatření, neboť procesní osud tohoto návrhu musí sledovat osud rozhodnutí o žalobě, ke které se věcně vztahuje.
35. Pro úplnost městský soud dodává, že obě nařízení i Sdělení vycházejí z toho, že povinnost očkování žalobcům ukládá §10a vyhlášky ministerstva zdravotnictví č. 537/2006 Sb., o očkování proti infekčním nemocem, ve znění vyhlášky č. 466/2021 Sb. Městskému soudu je známo, že právě „změnová“ vyhláška č. 466/2021 Sb., která vložila do vyhlášky mj. zmíněný § 10a vztahující se na žalobce, byla zrušena dne 31. 1. 2022 vyhláškou č. 21/2022 Sb. s účinností od 1. 2. 2022. Lze tedy předpokládat, že očkování proti COVID-19 na základě tohoto již nebude na žalobcích vynucováno.
36. O odmítnutí žaloby soud rozhodl bez nařízení jednání, neboť nerozhodoval o věci samé (srov. § 49 odst. 1 s. ř. s. *a contrario*).

37. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odstavec 3 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.
38. Každý ze žalobců zaplatil za soudní poplatky za žalobu a návrh na předběžné opatření částku 3000 Kč (2.000 Kč za žalobu a 1.000 Kč za návrh na předběžné opatření). Podle § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích platí, že byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut, soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek. Přeplatek na soudním poplatku ve výši 3.000 Kč soud vrací každému ze žalobců (celkem 5x) k rukám jeho advokáta ve lhůtě 30 dní od právní moci tohoto rozsudku (§ 10a zákona č. o soudních poplatcích). **Soud vyzývá advokáta žalobce, necht' ve lhůtě jednoho týdne od doručení tohoto rozhodnutí sdělit číslo účtu, na který mu má být tento přeplatek v celkové částce 15.000 Kč vrácen.**

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 31. ledna 2022

JUDr. Ing. Viera Horčicová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavlína Fílová.